
1.UVOD

Rastuća složenost strukture savremenih proizvodnih sistema, njihova heterogenost i njihova suprotstavljenost sve oštrijim zahtevima koji se postavljaju u pogledu njihovog prilagođavanja okruženju, nameću potrebu za održavanjem – kao sve važnijim elementom njihovog ukupnog životnog ciklusa; potrebu za održavanjem sa visokim stepenom uticaja na sve izlazne performanse, a posebno na upotrebnii kvalitet termoelektrana.

Vek trajanja termoelektrane i njegova dužina uz bezotkazni rad sa predviđenim performansama, glavni su ciljevi strategije održavanja u jednom preduzeću, a radi prilagođavanja određenom privrednom sistemu.

Tokom čitavog perioda korišćenja, termoelektrane su izložene uticaju širokog spektra spoljnih i unutrašnjih faktora koji dovode do poremećaja u njihovom radu, odnosno, do odstupanja od njihovih osnovnih karakteristika i parametara stanja, do odstupanja od nominalnih vrednosti. U stalnoj težnji korisnika da radne karakteristike termoelektrana održe u granicama dozvoljenih odstupanja; i u težnji da ih vrate u zadati (planirani) interval, razvijeni su različiti sistemi održavanja. Ovi sistemi zavise od karakteristike primenjene koncepcije, tehnologije i organizacije održavanja.

Šire posmatrano, sistem održavanja predstavlja deo poslovnog sistema i kroz njegovo projektovanje – reinženjering treba da se integrišu: optimalna organizacija, relevantne tehnologije, informacioni sistem kao osnov objedinjavanja raspoloživih resursa (ljudi, oprema, materijali, finansije, tehnologije,...) i inženjerska ekonomija. Pri dizajniranju – redizajniranju savremenih sistema održavanja najveći značaj pridaje se kvantifikovanju svih relevantnih pokazatelja procesa održavanja.

Bez merenja i kvantificiranja inženjeri (menadžeri) na poslovima održavanja najčešće donose pogrešne odluke, koje su dalje vezane i za značajne finansijske gubitke.

Pri dizajniranju – redizajniranju poslovnog sistema termoelektrana, treba iji sistemski. Korektan, očekivan rad opreme termoelektrane, mogućnost termoelektrana da proizvode i pruže uslugu, ono što je (uz pomoć korisnika) dizajnirano dobro – prvi put i svaki put – zavisi od stanja sredstava, odnosno, od kvaliteta sistema održavanja.

Pod tim se podrazumeva da održavanje počinje idejom i konceptom proizvoda ili opreme, pa se nastavlja konstruisanjem, pa tehnološkom pripremom, nabavkom, proizvodnjom, ugradnjom, korišćenjem, inovativnim razvojem u toku eksploatacije do povlačenja termoelektrane iz upotrebe.

Inženjerski pristup održavanju bio je odgovor na primenu automatizovanih i poluautomatizovanih mašina i postrojenja u procesima proizvodnje. Ovaj pristup je promovisao hijerarhijski strukturirane uloge: tehnologiju održavanja, pripremu održavanja, službu upravljanja rezervnim delovima i izvršne funkcije.

Hijerarhijske strukture koje su se pojavile sa inženjerskim pristupom iako odeljene u više nivoa, ipak su centralizovane, krute i sa birokratskim obeležjima.

Vreme posle 2000. godine karakteriše visok nivo integracije komunikacione tehnologije i naučni pristup održavanju.